

نگاهی به الگوهای معماری سنتی در نورپردازی طراحی داخلی

موسی اشرف زاده، علی امین نژاد

دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی داخلی، دانشگاه آزاد اسلامی ارومیه، ارومیه، ایران.

استادیار دانشکده معماری و هنر، دانشگاه آزاد اسلامی ارومیه، ارومیه، ایران.

Email: Ashrafzadeh66@yahoo.com

چکیده

بشر از طریق حواس بینایی، لامسه و شنوایی با محیط اطراف خود ارتباط برقرار می کند و در این میان بینایی، مهمترین نقش را در درک محیط اطراف بر عهده دارد. نور لازمه دیدن و هر نوع ادراک بینایی است. در واقع درک ما از فضا از طریق نوری است که فضا را روشن میسازد. معماری، از جمله علوم و هنرهایی است که به نقش و جایگاه نور در آن توجه ویژه‌ای شده است. تلاشها و ابداعاتی که بشر در طی اعصار و قرون گذشته برای بهره گیری از این موهبت الهی در فضاهای زندگی خود داشته، گواه این مدعاست. این توجه در معماری سنتی ایران به خوبی مشهود است و معماری سنتی مملو از این نوآوری در این زمینه است. معمار ایرانی با توجه به نقش نور در شکل گیری ماهیت فضایی و کالبدی فضاها و ارزشگذاری فضاها از یک سو و اعتقاد به اینکه نور نشانه ای از عالم بالا و تجلی ذات اقدس باری تعالی است در طی قرون متمادی راهکارها و الگوهای برای استفاده مطلوب از آن در فضاهای داخلی ابداع نموده است. جهتگیری نور در فضا، سلسله مراتب فضایی و ارزشگذاری فضایی در معماری سنتی از الگوهای متداول در این زمینه است. نگارنده در این مقاله با کندوکاو در معماری سنتی به دنبال بررسی و شناخت عناصر معماری به کار گرفته شده توسط معمار ایرانی به منظور بهره گیری از نور در فضاهای داخلی (نورپردازی فضاها) و معرفی الگوهای ارائه شده در معماری سنتی است. به این امید که معماران امروز ایران اسلامی با برداشت معنایی از این الگوها و مفاهیم و درک جایگاه واقعی نور در فضاهای داخلی، توجه و حساسیت کافی را نسبت به این عامل در طراحی های خود لحاظ نمایند.

واژگان کلیدی: طراحی داخلی، نورپردازی، معماری سنتی.